

JISMONIY MADANIYAT O'QITUVCHILARI AXBOROT KOMMUNIKATSION TEXNOLOGIYALARINI TA'LIM JARAYONIDA FOYDALANISHLARI

Eryigitov Dilshod Xolboyevich
O'zbekiston, JDPI, Sirtqi(maxsus sirtqi) bo'lim
ijtimoiy-gumanitar fanlarda masofaviy
ta'limi kafedrası o'qituvchisi
<https://doi.org/10.5281/zenodo.6338737>

Bugungi kunda ta'lim tizimini takomillashtirish va modernizatsiya qilishda zamonaviy axborot va so'nggi paytlarda kommunikatsiya texnologiyalarining o'rni masalasi so'nggi yigirma yil davomida dolzarb bo'lib qolmoqda. Biroq, u mahalliy tarmoqlarda birlashtirilgan va global Internetga kirish imkoniyatiga ega nisbatan arzon va shuning uchun foydalanish mumkin bo'lgan shaxsiy kompyuterlarni o'quv jarayoni amaliyotiga joriy etishni talab etadi. Mamlakatimizda va jahonning rivojlangan davlatlarida ta'lim sohasini isloh qilish jarayonida pedagogik texnologiyalarning rivojlanishi, zarur axborotlarni mustaqil izlab topish, muammoni qo'ya bilish va uning echimini hal etish, olingan bilimlarni tanqidiy tahlil eta olish va ushbu bilimlar asosida yangi masalalarni yechishda qo'llash uchun yo'naltirilgan. Bo'lajak jismoniy madaniyat o'qituvchilari har xil sathli o'qitishni zamonaviy axborot texnologiyalari asosida tashkil etishi bunday muammoning yechimi bo'la oladi.

Bo'lajak jismoniy madaniyat o'qituvchilari hozirgi ta'lim muassasalarida kompyuter texnologiyalaridan foydalanish imkoniyatlarini takomillashtirish, ta'lim jarayonida bunday texnologiyalarni qo'llashning eng muhim ko'rsatkichlaridan biri ekanligi pedagog olimlar tomonidan e'tirof etilmoqda. Bo'lajak jismoniy madaniyat o'qituvchilari zamonaviy axborot kommunikatsiya texnologiyalarini ta'lim muassasalari pedagogik faoliyatida qo'llashda bir qancha muhim qoidalarga amal qilishlari lozim. Kompyuter axborot vositasi sifatida inson ehtiyojlariga axborot xizmati ko'rsatish uchun mo'ljallangan. Qanday qilib ushbu xizmatni o'quv va pedagogik jarayon uchun eng samarali qilish - axborot texnologiyalari asosida ta'limni takomillashtirishning butun ko'p qirrali muammosining asosiy masalasidir. O'qitish ma'lumotni talabaga etkazish bo'lganligi sababli, akademik V.N. Glushkovning ta'rifi ko'ra axborot kommunikatsion texnologiyalari - axborotni qayta ishlash bilan bog'liq jarayonlar, shundan xulosa qilish mumkinki, axborot texnologiyalari doimo o'qitishda qo'llanilgan. Bundan tashqari, har qanday metodologiya yoki pedagogik texnologiya ma'lumotni o'quvchilar tomonidan eng yaxshi o'zlashtirishi uchun qanday qayta ishlash va uzatishni tasvirlaydi. O'qitishning yangi axborot texnologiyalari - o'quvchiga axborotni tayyorlash va uzatish jarayoni bo'lib, uni amalga oshirish vositasi kompyuterdir. Bu yondashuv, yuqorida ta'kidlanganidek, pedagogik texnologiyani o'qitishda texnik vositalardan foydalanish kabi dastlabki tushunchalarni aks ettiradi. Zamonaviy yondashuvning mohiyati maktab ishini, birinchi navbatda, uning asosiy bo'g'ini - o'quv jarayonini maksimal darajada nazorat qilish g'oyasida yotadi. Axborot texnologiyalariga dasturlashtirilgan ta'lim, intellektual ta'lim, ekspert tizimlari, gipermatn va multimediya, mikrodunyolar, simulyatsiya o'rganish, namoyishlar kiradi. Ushbu aniq usullar ta'lim maqsadlari va ta'lim sharoitlariga qarab qo'llanilishi kerak, agar ba'zi hollarda talabaning ehtiyojlarini yaxshiroq tushunish kerak

bo'lsa, boshqalarida fan sohasidagi bilimlarni tahlil qilish muhim, uchinchi, asosiy o'qitishning psixologik tamoyillarini hisobga olgan holda rol o'ynashi mumkin.

Ta'lim tizimi jamiyatning ijtimoiy-iqtisodiy va madaniy rivojlanishining asosiy vazifalarini amalga oshirishga xizmat qiladi, chunki umumta'lim maktablari, oliy ta'lim muassasalari insonni iqtisodiyot, madaniyat, siyosiy jihatdan hayotda qizg'in faoliyat ko'rsatish uchun tayyorlaydi. Oliy ta'lim muassasalari bo'lajak jismoniy madaniyat o'qituvchilarining pedagogik faoliyatida ta'lim-tarbiya jarayonining tayanch bo'g'ini sifatida muhim ahamiyat kasb etadi. Bo'lajak o'qituvchilar jismoniy tarbiya darsida masofaviy ta'lim tizimida o'qitish ustuvor sanalgan bo'lsa, hozirgi kunda jamiyatning axborotlashuvi davrida ustuvorlik online o'qishga va o'rgatishga yo'naltirilgan.

Xulosa o'rnida shuni ta'kidlash kerakki, bo'lajak jismoniy madaniyat o'qituvchilari ta'lim tarbiya jarayonida o'qitishning metodlari, texnologiyalarini shunday tanlashi kerakki, u o'quvchilarga nafaqat tayyor bilimlarni o'zlashtirishlarida, balki bilimlarni turli manbalardan izlash, mustaqil egallash, o'zlarida shaxsiy nuqtai nazarining shakllanishi, uni asoslashi va avvalgi egallangan bilimlardan yangilarini olishda foydalanish imkoniyatini yaratsalar maqsadga muvofiq bo'lar edi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati.

1. Pedagogika nazariyasi va tarixi // To'xtaxo'jaeva M.X. tahriri ostida. – T.: “Moliya-iqtisod”, 2008.– 208 b.
2. Sayidahmedov N.S. Yangi pedagogik texnologiyalar. – T.: Moliya, 2003. – 172 b.
3. Ishmuxamedov R.J., Yuldashev M. Ta'lim va tarbiyada innovatsion pedagogik texnologiyalar.– T.: “Nihol” nashriyoti, 2013, 2016.–279b.

Internet manbalari:

1. www.google.uz
2. www.ziyounet.uz